

Sygn. akt VI Ca 361/16

POSTANOWIENIE

Dnia 23 czerwca 2016r.

Sąd Okręgowy w Częstochowie VI Wydział Cywilny Odwoławczy

w składzie następującym :

Przewodniczący-Sędzia SSO Karol Kołodziejczyk

Sędziowie SSO Agnieszka Polak

SSO Leszek Mazur (spr.)

Protokolant st. sekr. sąd. Agnieszka Cieślak

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 15 czerwca 2016r.

sprawy z wniosku (...) S.A. z siedzibą w K. Oddziału w C.

z udziałem M. M. (1) , H. M. , Skarbu Państwa - Prezydenta Miasta C. , Skarbu Państwa - Starosty (...)

o zasiedzenie

na skutek apelacji wnioskodawcy

od postanowienia Sądu Rejonowego w Częstochowie z dnia 9 marca 2016r.

sygn. akt II Ns 3530/14

postanawia:

1. zmienić zaskarżone postanowienie w pkt. 1 w ten sposób, że ustala, iż: (...) S.A. w K. nabyła przez zasiedzenie z dniem 20.07.2008 r. służebność gruntową polegającą na nieodpłatnym korzystaniu z części nieruchomości obciążonej, zabudowanej linią wysokiego napięcia 110 kV relacji K.-B. wraz z dwoma stanowiskami słupowymi o nr 28 i 29, oznaczonej jako działki nr (...), położonej w miejscowości W., gmina B., przy ulicy (...), dla której Sąd Rejonowy w Częstochowie IX Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą nr KW: CZI (...), a mianowicie w przypadku działki nr (...) - z obszaru o pow. 12 m² oznaczonego symbolem A w kolorze czerwonym i wyznaczonego punktami 1250-1251-p2-pl-1250 na mapie sporządzonej przez biegłego geodetę Ł. W. nr (...) -2015 (...), przyjętej do Państwowego Zasobu Geodezyjnego i Kartograficznego dnia 31.12.2015 r. k.242, a w przypadku działki nr (...) - z obszaru o pow. 1429 m², oznaczonego symbolem B w kolorze czerwonym i wyznaczonego punktami 1250-p1-11-13-19-20-17-18-14-15-21-22-23-24-16-p3-815- (...) -831- (...) - (...) -1250 na wyżej opisanej mapie, polegającej na posadowieniu urządzeń przesyłowych, eksploatacji i obsłudze tych urządzeń, całodobowym korzystaniu z tej części nieruchomości w zakresie niezbędnym do przesyłania energii elektrycznej, usuwania awarii, wykonywania konserwacji, remontów i wymiany urządzeń elektroenergetycznych, na rzecz każdorazowego właściciela nieruchomości władnącej zabudowanej urządzeniami przesyłowymi w postaci budynku nastawni i rozdzielni oraz budynku kiosku przekaźników oznaczonej, jako działki (...), położonej w C. przy ul. (...) obręb ewidencyjny K., dla której Sąd Rejonowy w Częstochowie IX Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą nr KW: CZIC/ (...);

2. dalej idącą apelację oddalić;

3. ustalić, że strony ponoszą koszty związane ze swoim udziałem w sprawie w postępowaniu apelacyjnym.

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem z dnia 9.03.2016 r. sygn. akt (...) k.265 Sąd Rejonowy w Częstochowie oddalił wniosek (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w K. Oddział w C. o stwierdzenie nabycia przez zasiedzenie służebności gruntowej o treści służebności przesyłu polegającą na nieodpłatnym korzystaniu z części nieruchomości oznaczonej jako działki o nr (...), położonej w W. przy ul. (...), zabudowanej linią wysokiego napięcia 110 kV relacji K. B. oraz dwoma stanowiskami słupowymi o nr 28 i 29, dla której Sąd Rejonowy w Częstochowie prowadzi księgę wieczystą nr (...).

Sąd I instancji ustalił następujący stan faktyczny.

Uczestnicy M. M. (1) i H. M. na zasadach wspólności ustawowej majątkowej małżeńskiej są właścicielami nieruchomości o powierzchni 1,1955 ha położonej w W. gmina B., oznaczonej jako działki o nr ewidencyjnych: 104/1, 197, 181, 106/1, 183, 199 i 198, dla której Sąd Rejonowy w Częstochowie IX Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą o numerze (...). Własność działek oznaczonych nr (...) uczestnicy nabyli na podstawie umowy sprzedaży zawartej w dniu 22.08.1998 r. z J. i K. małżonkami P., przy czym w ich nieformalnym posiadaniu pozostawali od roku 1981. Zgodnie z danymi zawartymi w ewidencji gruntów działka nr (...) uległa podziałowi na działki o nr (...) (dowód: wydruk z treści KW nr CZ1 (...) k. 36-45, dokumenty w aktach księgi wieczystej nr (...), w załączeniu). Na przedmiotowej nieruchomości posadowione są urządzenia elektroenergetyczne w postaci odcinka linii wysokiego napięcia 110 kV relacji K. - B. przebiegającego po pasie gruntu o łącznej pow. 1441 m², w tym podtrzymujące linię słupy o nr 28 i nr 29. Linia jest dwutorowa o pionowym układzie przewodów, w tym przewodów odgromowych. Słup oznaczony nr 28 jest słupem przelotowym, a nr 29 odporowo-naróżnym, oba są kratowe posadowione na fundamencie betonowym (dowód: mapa do zasiedzenia służebności wraz z opinią biegłego z zakresu geodezji k. 239-242, opinia biegłego z zakresu sieci i instalacji energetycznych k. 195-202, zeznania świadka A. J. k.180-181). Decyzją z dnia 30.09.1987 r. nr V- (...) wydaną na podstawie art. 75 ust. 1, art. 77 ust. 1 oraz art. 80 pkt. 3 ustawy z dnia 29.04.1985 r. o gospodarce i wywłaszczaniu nieruchomości (Dz.U. nr 22, poz. 99), Naczelnik Miasta i Gminy w B. zezwolił Zakładowi (...) na wejście w teren w celu wybudowania napowietrznej linii 110 kV biegnącej przez obręb B. gmina B. i wieś W. gmina B.. Jednocześnie zobowiązał przedsiębiorstwo po zakończeniu prac do opisu zaistniałych szkód oraz do ustalenia i zapłacenia odszkodowania za straty wyrządzone na skutek działań związanych z budową linii. Powołana decyzja została doręczona wnioskującemu oraz R. Sołeckim (dowód: decyzja z dn.30.09.1987 r. k.82, opinia biegłego z zakresu sieci i instalacji energetycznych k.195-202). W dniu 20.01.1988 r. została wydana decyzja numer (...)III. (...)pfn/87-88 na podstawie art. 21 ust. 3 ustawy z dnia 24.10.1974 r. Prawo budowlane w sprawie zatwierdzenia planu realizacyjnego linii 15/110 kV K. - B.. Zgodnie z decyzją o ustaleniu lokalizacji inwestycji wydaną przez Wojewodę (...) w dniu 9.02.1987 r. nr (...)111. (...) pfn/87 i utrzymaną w mocy decyzją Ministra Budownictwa, Gospodarki Przestrzennej i Komunalnej z dnia 26.05.1987 r. plan realizacyjny spornej linii został zatwierdzony, a inwestor został zobligowany do wystąpienia o pozwolenie na budowę linii, do których miał załączyć komplet decyzji o wejściu w teren (zgodnie z wykazami użytkowników terenu załączonymi do sprawy) - wydanych przez Prezydenta Miasta C. oraz Naczelnika Miasta i Gminy B.. W wykazie właścicieli gruntów na trasie linii elektroenergetycznej 110 kV K. - B. wymieniony został m.in. J. P. jako właściciel działki numer (...) (dowód: decyzja z dn.20.01.1988r. k.83, wykaz właścicieli k. 32-35, opinia biegłego z zakresu sieci i instalacji energetycznych k. 195-202). Ostatecznie w latach 1987-1988 na nieruchomości należącej obecnie do uczestników małżonków M. posadowiono dwutorową linię napowietrzną średniego napięcia 15 kV wybudowaną w gabarytach linii 110 kV relacji K. - B. oraz słup przelotowy oznaczony nr 28 i słup odporowo - naróżny o nr 29. W protokole z odbioru technicznego i przekazania do eksploatacji sporządzonym w dniu 19.07.1988 r. stwierdzono, że przedmiotowa linia napowietrzna została wykonana zgodnie z projektem, bez usterek i nadaje się do załączenia pod napięciem. Linia została przyjęta na majątek poprzednika prawnego wnioskodawcy, zostały też obliczone i wypłacone odszkodowania za straty, jakich doznali właściciele posesji na skutek budowy linii (dowód: protokół z odbioru z dn.19.07.1988r. k.30-31, opinia biegłego z zakresu sieci i instalacji energetycznych k.195-202, zestawienie inwentarzowe linii k.24-26, karta wstępna linii, jej charakterystyka, plan trasy k.22-23, 27-29, operat szacunkowy wraz z obmiarem k.86-96 zeznania świadka

A. J. k.180-181). Od chwili wybudowania linia, wówczas o napięciu 15 kV, była eksploatowana przez przedników prawnych wnioskodawczyni, a obecnie przez nią samą. W roku 1996 jeden z torów linii został przepięty na napięcie 110 kV, drugi tor przepięty w roku 2008. Przebieg linii nie zmienił W roku 2011 zostały na całej linii wymienione izolatory, a w 2013 roku - jeden z przewodów odgromowych. Dokonywana była także jej bieżąca konserwacja obejmująca oględziny, przeglądy doraźne naprawy, a także wycinka drzew w pasie linii. Wszystkie te czynności wykonywali przednicy wnioskodawczyni we własnym zakresie i na własny koszt (dowód: zeznania świadka A. J. k.180-181). Przebieg linii biegnącej nad posesją uczestników nie zmienił się od daty wybudowania i od tej pory jest ona niezmiennie eksploatowana w celu zaopatrywania w energię odbiorców zasilanych z Głównego Punktu Zasilającego K. w C., posadowionego na nieruchomości oznaczonej jako działka o numerach (...) przy ulicy (...) stanowiącej własność Skarbu Państwa oddanej w użytkowanie wieczyste poprzednikowi prawnemu wnioskodawcy (dowód: decyzja z dn. 14.04.1993r. k.58-60, wydruk z treści KW nr CZ1 (...) k.46-57). Linia napowietrzna przebiegająca nad nieruchomością uczestników stanowi integralną część systemu zasilania energetycznego miasta B. i okolicznych gmin. W dacie budowy zasilala także (...) B., a po ich upadku kilkunastu mniejszych odbiorców. Istnieje ścisła zależność pomiędzy przedmiotową linią i Głównym Punktem Zasilającym K.. Linia ta nie może istnieć bez (...), również (...) bez niej nie spełniałby swojej roli. Brak linii 110 kV K. - B. uniemożliwiłaby przesył znacznych ilości energii, pogarszając tym samym w znacznym stopniu funkcjonowanie dużych odbiorców (dowód: zeznania świadka A. J. k.180-181). Na podstawie ustawy z dnia 5.02.1993 r. o przekształceniach własnościowych niektórych przedsiębiorstw państwowych o szczególnym znaczeniu dla gospodarki państwa oraz ustawy z dnia 13.07.1990 r. o prywatyzacji przedsiębiorstw państwowych Zakład (...) przedsiębiorstwo państwowe zmieniło formę prawną i w dniu 12.07.1993 r. zostało przekształcone w jednoosobową spółkę akcyjną Skarbu Państwa występującą w obrocie pod dotychczasową nazwą. Spółce nadano statut, zgodnie z zapisami którego jej przedmiotem działania było między innymi wytwarzanie, przetwarzanie i przesyłanie energii, budowa, rozbudowa, modernizacja i remonty sieci energetycznych oraz urządzeń energomechanicznych oraz eksploatacja urządzeń elektroenergetycznych (dowód: akt przekształcenia z dn.12.07.1993r. k.61-66). W dniu 26.05.2004 r. Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie spółki akcyjnej Zakład (...) podjęło uchwałę o połączeniu spółki ze spółkami: (...) Spółką akcyjną z siedzibą w B., (...) Spółką akcyjną z siedzibą w B., Zakładem (...) Spółką akcyjną z siedzibą w C. oraz Zakładem (...) Spółką akcyjną z siedzibą w T.. Połączenie odbyło się w trybie art. 492 § 1 pkt. 1 k.s.h. poprzez przeniesienie całego majątku spółek przejmowanych na spółkę przejmującą, na podstawie uchwał Walnych Zgromadzeń podjętych w dniu 26.05.2004 r. Połączenie zostało ujawnione w Krajowym Rejestrze Sądowym w dniu 8.06.2004 r. Spółka powstała z połączenia działała pod firmą (...) Spółka akcyjna. W dniu 2.11.2011 r. w Krajowym Rejestrze Sądowym zostało ujawnione przejęcie spółki (...) przez (...) Spółkę akcyjną z siedzibą we W.. Powstała w wyniku połączenia przez przeniesienie majątku spółka rozpoczęła funkcjonowanie w obrocie pod firmą (...) Spółka akcyjna z siedzibą w K. (dowód: odpis z KRS k.10-21,67-79, zarządzenie k.80-81). Rozstrzygając niniejszą sprawę Sąd Rejonowy oparł się na opiniach biegłego z zakresu geodezji Ł. W. oraz biegłego z zakresu sieci i instalacji energetycznych Z. D. poczytując je za w pełni wiarygodne, rzetelne i kompletne oraz sporządzone zgodnie z odpowiednimi przepisami, zasadami doświadczenia i wiedzą zawodową. Sąd Rejonowy uznał, że treści i wniosków opinii, a także jej rzetelności, nie zakwestionowała skutecznie żadna ze stron postępowania, nie uznając za skuteczne zarzuty samego stwierdzenia, że opinia jest kwestionowana bez wskazania skonkretyzowanych uwag, jak to uczynił pełnomocnik uczestników w piśmie z dnia 22.06.2015 r. Ustalając stan faktyczny Sąd dał wiarę zgromadzonym w sprawie dowodom z dokumentów, uznając że nie budzą one wątpliwości, sporządzone zostały przez osoby, których podpisy znajdują się pod ich treścią lub też, że pochodzą one od organów w ich treści wskazanych. Forma i treść tych pism są właściwe dla dokonania wskazanych w nich czynności, nie zostały one także zakwestionowane skutecznie przez żadną ze stron. Wprawdzie pełnomocnik uczestników małżonków M. wskazywał na brak potwierdzenia prawomocności decyzji przedłożonych wraz z wnioskiem, jednak wywodził z tego wyłącznie wnioski o braku dobrej wiary wnioskodawcy i jego poprzedników prawnych. Dodatkowo podkreślić należy, że sporne decyzje podawane były do wiadomości w sposób przewidziany w przepisach prawa obowiązujących w dacie ich wydania, a o ich prawomocności świadczy także załączony przez wnioskodawczynię odpis wyroku NSA w W. z dnia 22.10.1987 roku sygn. (...) oddalającego skargę na decyzję organu odwoławczego. Sąd Rejonowy dał nadto wiarę w całości zeznaniom świadka A. J. jako obiektywnym i uczciwym.

Apelację k.280-291 od tego postanowienia złożył wnioskodawca zarzucając Sądowi I instancji:

1. naruszenie art. 7 k.c. poprzez jego niezastosowanie skutkujące pominięciem domniemania prawnego dobrej wiary po stronie prawnego Wnioskodawcy w chwili objęcia nieruchomości w posiadanie niezbędnym do zasiedzenia służebności;
2. naruszenie art. 75 ust. 1 ustawy o gospodarce gruntami i wywłaszczaniu nieruchomości z dnia 29.04.1985 r., jego błędnej wykładni skutkującej niewłaściwym zastosowaniem, poprzez przyjęcie, że decyzja administracyjna (tzw. zezwolenie na zakładanie urządzeń przesyłowych) nie stanowi dowodu na istnienie dobrej wiary po stronie poprzednika prawnego Wnioskodawcy w chwili wejścia w posiadanie nieruchomości;
3. naruszenie art. 5 w zw. z art. 7 k.c. polegające na jego błędnej wykładni skutkującej niewłaściwym zastosowaniem poprzez przyjęcie, że Wnioskodawca pozostaje w złej wierze, gdy Uczestnicy ad. 1 i 2 nie udowodnili złej wiary, ani nie obalili domniemania, o którym mowa w art. 7 k.c., a poczynione przez Sąd Rejonowy ustalenia w tej kwestii są sprzeczne i niezgodne z istniejącym stanem faktycznym. Takie stanowisko Sądu Rejonowego narusza zasady współzycia społecznego w związku z przedłożeniem interesu jednostki nad interes ogółu mieszkańców zasilanych ze spornych urządzeń;
4. naruszenie art. 6 k.c. w zw. z art. 233 § 1 k.p.c. polegające na przekroczeniu granic swobodnej oceny dowodów i uznanie opinii biegłego sądowego z zakresu instalacji i elektroenergetycznych za rzetelną i miarodajną, jednocześnie orzekając, iż brak jest dokumentacji świadczącej o dobrej wierze Wnioskodawcy, gdy tymczasem biegły wskazał, że całość dokumentacji, w tym stosowna decyzja wywłaszczeniowa dotyczy urządzeń przesyłowych posadowionych na spornej nieruchomości;
5. naruszenie art. 328 § 2 k.p.c. w zw. z art. 233 § 1 k.p.c. polegające braku przeprowadzenia oceny wszystkich dowodów przedłożonych przez Wnioskodawcę jak również braku zaprezentowania przyczyn, dla których danym dowodom odmówił wiarygodności pod kątem istnienia dobrej wiary po stronie Wnioskodawcy, a w szczególności decyzji administracyjnej z dnia 30.09.1987 r. wydanej przez Naczelnika Miasta i Gminy w B. w oparciu o treść art. 75 ust. 1 ustawy o gospodarce gruntami i wywłaszczaniu nieruchomości z dnia 29.04.1985 r. Sąd I instancji w swym uzasadnieniu nie odniósł się do kwestii istnienia dobrej wiary w kontekście istnienia ww. decyzji wywłaszczeniowej, zaś wskazał, że o dobrej wierze nie może świadczyć istnienie decyzji o pozwoleniu na budowę, przy czym takowa decyzja nie znajduje się w ogóle w aktach niniejszej sprawy a zatem nie była przedmiotem rozpoznania pod kątem dowodu na pozostawanie przez Wnioskodawcę w dobrej wierze;
6. naruszenie art. 233 § 1 k.p.c. polegające na przekroczeniu granic swobodnej oceny dowodów poprzez całkowite pominięcie faktu, iż w odniesieniu do przedmiotowych urządzeń przesyłowych Wnioskodawca przedłożył stosowną decyzję wywłaszczeniową wydaną w oparciu o treść art. 75 ustawy z dnia 29.04.1985 r. o gospodarce gruntami i wywłaszczaniu nieruchomości;
7. naruszenie art. 233 § 1 k.p.c. polegające na przekroczeniu granic swobodnej oceny dowodów poprzez nie uznanie, iż decyzja administracyjna wydana na podstawie art. 75 ustawy z dnia 29.04.1985 r. o gospodarce gruntami i wywłaszczaniu nieruchomości, przez Naczelnika Miasta i Gminy w B. z dnia: 30.09.1987 r., nr V- (...) dot. linii napowietrznej wysokiego napięcia 110 kV relacji K. - B. wraz z dwoma stanowiskami słupowymi nr 28 i 29, stanowi dowód na istnienie dobrej wiary po stronie poprzednika prawnego Wnioskodawcy w chwili wejścia w posiadanie nieruchomości;
8. naruszenie art. 172 § 2 w zw. z art. 292 k.c. poprzez jego błędne zastosowanie polegające na przyjęciu, że poprzednik Wnioskodawcy uzyskał posiadanie zmierzające do zasiedzenia w złej wierze oraz w konsekwencji naruszenie art. 172 § 1 w zw. z art. 292 k.c. poprzez jego niezastosowanie i wydłużenie okresu niezbędnego do nabycia w drodze zasiedzenia służebności do lat 30, przez co wniosek o zasiedzenie został oddalony, bowiem ów okres nie upłynął, podczas gdy zastosowany powinien zostać okres krótszy, tj. lat 20. Tymczasem biorąc pod uwagę stanowisko judykatury dotyczące

tradycyjnego wyjaśniania znaczenia pojęcia „dobra wiara”, istnienie stosownej decyzji administracyjnej wydanej w oparciu o treść art. 75 ustawy z dnia 29.04.1985 r. o gospodarce gruntami i wywłaszczaniu nieruchomości, pozwala na przyjęcie dobrej wiary w chwili objęcia nieruchomości w posiadanie i uzasadnia założenie, że przedsiębiorca przesyłowy posiadał prawo do dysponowania nieruchomością (zob. zwłaszcza postanowienie SN z 9.01.2014 r., V CSK 87/13);

9. naruszenie art. 233 § 1 polegające na przekroczeniu granic swobodnej oceny dowodów poprzez pominięcie zeznań świadka pracownika Wnioskodawcy posiadającego wiedzę specjalistyczną w zakresie posadowienia przedmiotowych urządzeń przesyłowych na nieruchomości Uczestnika ad. 1 i 2, sposobu i trasy ich posadowienia, jak również w zakresie historii wszelkich remontów oraz prac eksploatacyjnych;

10. naruszenie art. 352 k.c. poprzez jego niezastosowanie i przyjęcie braku posiadania służebności gruntowej o treści służebności przesyłu umożliwiającego zasiedzenie tej służebności oraz art. 292 k.c., poprzez jego niezastosowanie i uznanie, że stan posiadania służebności wykazany przez Wnioskodawcę nie doprowadził do zasiedzenia tego prawa zgodnie z treścią wniosku o stwierdzenie zasiedzenia, podczas gdy takie zasiedzenie nastąpiło, a przedłożona decyzja wywłaszczeniowa przesądza istnienie po stronie poprzednika prawnego Wnioskodawcy dobrej wiary.

Wskazując na powyższe zarzuty skarżący wniósł o :

1. zmianę zaskarżonego postanowienia w punkcie 1 poprzez stwierdzenie zasiedzenia służebności gruntowej zgodnie z pkt. 1 żądania Wnioskodawcy zawartym we wniosku o stwierdzenie zasiedzenia służebności gruntowej z dnia 18.08.2014 r., tj. o stwierdzenie że: (...) S.A. w K., nabył przez zasiedzenie z dniem 20.07.2008 r. służebność gruntową polegającą na nieodpłatnym korzystaniu z części nieruchomości obciążonej zabudowaną linią W. Napięcia 110 kV relacji K.-B. wraz z dwoma stanowiskami słupowymi o nr 28 i 29 oznaczonej jako działki nr (...) położonej w miejscowości W., gmina B., przy ulicy (...), dla której Sąd Rejonowy w Częstochowie IX Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą nr KW: CZ1 (...), polegającej na posadowieniu urządzeń przesyłowych, eksploatacji i obsługi tych urządzeń i całodobowym korzystaniu z tej części nieruchomości w zakresie niezbędnym do przesyłania energii elektrycznej, usuwania awarii, wykonywania konserwacji remontów i wymiany urządzeń elektroenergetycznych na rzecz każdorazowego właściciela nieruchomości władnącej zabudowanymi urządzeniami przesyłowymi w postaci budynku nastawni i rozdzielni oraz budynku kiosku przekaźników oznaczone jako działki nr (...), położonej w C. przy ul. (...) obręb ewidencyjny K., dla której Sąd Rejonowy w Częstochowie IX Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą nr KW: CZ1 (...);

2. zmianę zaskarżonego postanowienia w punkcie 2 i 3. poprzez zasądzenie kosztów postępowania od Uczestnika ad. 1 i 2 na rzecz Wnioskodawcy;

ewentualnie o uchylenie postanowienia w zaskarżonym zakresie, oraz przekazanie sprawy w tym zakresie do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu;

3. zasądzenie kosztów postępowania apelacyjnego według norm przepisanych.

Sąd odwoławczy zważył, co następuje.

Apelacja jest w większości zasadna.

Sąd odwoławczy podziela ustalenia Sądu I instancji, ale nie podziela ich oceny dokonanej przez ten Sąd, dotyczącej zanegowania dobrej wiary wnioskodawcy w dacie wejścia w posiadanie służebności gruntowej o treści służebności przesyłu spornej nieruchomości. W tym zakresie Sąd Okręgowy przyjmuje istnienie po stronie wnioskodawcy dobrej wiary.

I. W ocenie Sądu Rejonowego wnioskodawca wykazał szereg przesłanek istotnych dla stwierdzenia zasiedzenia spornej służebności, takich jak: istnienie trwałego i widocznego urządzenia na nieruchomości uczestników, ścisły związek funkcjonalny linii z nieruchomością władnącą położoną w C. przy ulicy (...), jak i fakt realizacji posiadania

w granicach i w sposób charakterystyczny dla służebności (por. uzasadnienie zaskarżonego postanowienia k.276). Pomimo tego jednak, wniosek o zasiedzenie służebności oddalił, ze względu na niewystarczający, w jego ocenie, czas posiadania służebności, wynikający z przyjęcia założenia, że musi on przekraczać lat 30, ze względu na wejście w posiadanie służebności w złej wierze (por. następujący fragment uzasadnienia zaskarżonego postanowienia k.277: „... Przystąpienie do korzystania z linii wysokiego napięcia K. - B. zlokalizowanej m.in. nad nieruchomością uczestników wyznaczyło zatem początek biegu okresu zasiedzenia, który ostatecznie upłynąłby dopiero z dniem 19 lipca 2018 roku uwzględniając fakt, że posiadacz pozostawał w złej wierze...”). Sąd Rejonowy zaaprobował tradycyjną koncepcję dobrej wiary i odnosząc ją do okoliczności niniejszej sprawy ocenił, że decyzje jakimi dysponował wnioskodawca budując urządzenia elektroenergetyczne objęte niniejszym wnioskiem bezpośrednio jedynie legalizowały zamierzenia budowlane inwestora, ale nie tworzyły tytułu prawnego do korzystania z cudzej nieruchomości, ani też wystarczająco nie usprawiedliwiały przekonanie posiadacza o działaniu legalnym i zgodnym z zasadami współżycia społecznego, tzn. w warunkach dobrej wiary. W swoich rozważaniach Sąd Rejonowy wymienił 2 decyzje, a mianowicie decyzję o pozwoleniu na budowę oraz poprzedzającą ją decyzję o warunkach zabudowy, łącząc je też wspólnym określeniem „decyzji wydanych w procesie budowlanym” i odwołał się do szeregu orzeczeń Sądu Najwyższego z lat 2005-2009, oraz jednego z najnowszych orzeczeń analizujących przedmiotową problematykę, a konkretnie uchwały Sądu Najwyższego z dn. 20.11.2015 r. III CZP 76/15 (Biul. SN 2015/11/10).

II. Zestawiając jednak poczynione przez Sąd Rejonowy ustalenia dotyczące administracyjnej strony przygotowań poprzedników prawnych wnioskodawcy do budowy spornych linii energetycznych z rozważaniami w tym zakresie, można zauważyć, jak trafnie zarzucił to wnioskodawca, niespójność polegającą na pominięciu decyzji z dnia 30.09.1987 roku numer V- (...), wydanej na podstawie art. 75 ust. 1, art. 11 ust. 1 oraz art. 80 pkt. 3 ustawy z dnia 29.04.1985 r. o gospodarce i wywłaszczaniu nieruchomości (Dz. U. nr 22, poz. 99) wydanej przez Naczelnika Miasta i Gminy w B., zezwalającej Zakładowi (...) na wejście w teren w celu wybudowania napowietrznej linii 110 kV biegnącej przez obręb B. gmina B. i wieś W. gmina B.. Sąd Rejonowy ustalił, że w procesie przygotowań do inwestycji zostały wydane 3 decyzje administracyjne, natomiast analizie i ocenie poddał 2 z nich, określone powyżej w pkt. I mianem „decyzji wydanych w procesie budowlanym”, natomiast pominął wymienioną powyżej w pkt. II decyzją z dnia 30.09.1987 roku nr V- (...) wydaną przez Naczelnika Miasta i Gminy w B. m. in. na podstawie art. 75 ust. 1, art. 11 ust. 1 oraz art. 80 pkt. 3 ustawy z dnia 29.04.1985 r. o gospodarce i wywłaszczaniu nieruchomości (por. uzasadnienie zaskarżonego postanowienia k.269-270 oraz k.276).

III. Wprawdzie zidentyfikowanie konkretnych decyzji, o których mowa z rozważaniach Sądu Rejonowego i ich właściwe przyporządkowanie do decyzji, o których mowa w ustaleniach, jest nieco utrudnione ze względu na fakt, że w ustaleniach są one szczegółowo opisane, natomiast w rozważaniach określane ogólnie jako: decyzja o pozwoleniu na budowę oraz poprzedzającą ją decyzję o warunkach zabudowy, lub też określane łącznie jako „decyzje wydane w procesie budowlanym”, to jednak nie ulega wątpliwości, że w rozważaniach Sądu Rejonowego pominięto decyzję z dnia 30.09.1987 roku nr V- (...) wydaną przez Naczelnika Miasta i Gminy w B. m. in. na podstawie art. 75 ust. 1 ustawy z dnia 29.04.1985 r. o gospodarce i wywłaszczaniu nieruchomości. Decyzja ta wykracza poza pojęcie decyzji wydawanych w procesie budowlanym, przy spełnieniu pewnych warunków staje się nawet tytułem prawnym do korzystania z nieruchomości obciążonej, a rozróżnienie to jest wyraźnie widoczne w powołanej przez Sąd Rejonowy uchwale Sądu Najwyższego z dn. 20.11.2015 r. III CZP 76/15 (por. teza uchwały Biul. SN 2015/11/10: „Wybudowanie na cudzej nieruchomości urządzeń przesyłowych przez korzystające z nich przedsiębiorstwo po uzyskaniu **decyzji wydawanych w procesie budowlanym** nie rozstrzyga o możliwości zakwalifikowania posiadania nieruchomości, na której te urządzenia zostały posadowione, jako wykonywanego w dobrej wierze”. W uzasadnieniu uchwały konkretyzuje się decyzje wydawane w procesie budowlanym oraz decyzje o pozwoleniu na budowę oraz poprzedzającą ją decyzja o warunkach zabudowy. Rozróżnienie jest jeszcze bardziej widoczne w pytaniu prawnym, na które Sąd Najwyższy udzielił odpowiedzi w powołanej uchwale (por. treść pytania prawnego: „Czy zakład energetyczny, który objął w posiadanie służebność o treści odpowiadającej służebności przesyłu, w wyniku realizacji inwestycji przesyłowej, przebiegającej przez nieruchomości nie należące do przedsiębiorstwa przesyłowego, **co do której wydane były decyzje administracyjne o lokalizacji linii przesyłowej i pozwolenie budowlane, bez uzyskania odpowiedniego zezwolenia w trybie art. 75 ust. 1 ustawy** z dnia 29 kwietnia

1985 r. o gospodarce gruntami i wywłaszczaniu nieruchomości (Dz. U. z 1985.22.99), objął to posiadanie w dobrej czy też w złej wierze?”).

IV. O ile rozważania Sądu Rejonowego dotyczące decyzji o pozwoleniu na budowę, mogące sugerować przyjęcie przez ten Sąd, że taka decyzja znajduje się w aktach sprawy, podczas gdy jest przeciwnie, nie ma większego znaczenia, gdyż z posiadaniem takiej decyzji nie wiąże się przymiot dobrej wiary, o tyle pominięcie decyzji wydanej na podstawie art. 75 ust. 1 ustawy z dnia 29.04.1985 r. o gospodarce gruntami i wywłaszczaniu nieruchomości ma już znacznie poważniejsze konsekwencje ze względu na znaczenie takiej decyzji. Zalicza się ją bowiem do decyzji o charakterze wywłaszczeniowym, która co do zasady tworzy tytuł prawny do korzystania z nieruchomości w określonym zakresie (por. uchwała 7 sędziów Sądu Najwyższego z dnia 8.04.2014 r. sygn. akt III CZP 87/13). Nawet jeśli nie uzyskuje takiego skutku albo go traci, np. ze względu na niewystarczającą szczegółowość, to powstaje istotna wątpliwość, czy istotnie nie posiada ona żadnego znaczenia, np. nie daje atrybutu dobrej wiary. Na tak postawione pytanie należy odpowiedzieć przecząco. Po pierwsze dlatego, że jako przykłady posiadania w dobrej wierze podaje się właśnie tego rodzaju sytuacje, tzn. np. posiadanie na podstawie umowy zawartej w formie aktu notarialnego lub decyzji administracyjnej, które następnie okazują się nieważne. Po drugie pozbawienie decyzji wywłaszczeniowej atrybutu dobrej wiary prowadzi do zasadniczego i nadmiernego ograniczenia pojęcia dobrej wiary, której istnieje związane jest nawet z domniemaniem prawnym określonym w art. 7 k.c.

V. W swoich rozważaniach Sąd Rejonowy zasadnicze znaczenie przypisał uchwale Sądu Najwyższego z dn. 20.11.2015 r. III CZP 76/15 (Biul. SN 2015/11/10). Ze względu jednak na pominięcie przez Sąd Rejonowy w swojej analizie decyzji z dnia 30.09.1987 roku nr V- (...) wydanej przez Naczelnika Miasta i Gminy w B. m. in. na podstawie art. 75 ust. 1 ustawy z dnia 29.04.1985 r. o gospodarce i wywłaszczaniu nieruchomości, powołana uchwała nie jest adekwatna do ustalonego stanu faktycznego, gdyż dotyczy ona decyzji wydawanych w procesie budowlanym przez które Sąd Najwyższy rozumie pozwolenie na budowę oraz decyzję o warunkach zabudowy. Odmawiając związanej z takimi decyzjami atrybutu dobrej wiary dla posiadacza urządzeń energetycznych Sąd Najwyższy stwierdził, że one same nie rozstrzygają o możliwości zakwalifikowania posiadania nieruchomości, na której te urządzenia zostały posadowione, jako wykonywanego w dobrej wierze, ale nie wyklucza takiej możliwości w przypadku ustalenia innych okoliczności w konkretnej sprawie (por. teza końcowy fragment uzasadnienia uchwały III CZP 76/15, LEX nr 1958100, Biul. SN 2015/11/10: „...Posiadacz, który wie, że dysponuje decyzją wydaną w procesie budowlanym, która nie może wykreować tytułu do cudzej nieruchomości w postaci służebności o treści służebności przesyłu, nie może być uznany za posiadacza służebności w dobrej wierze, a więc takiego, który w sposób usprawiedliwiony, choć błędny, jest przekonany, że jego posiadanie służebności jest **legalne. O takim zakwalifikowaniu posiadania służebności mogłyby świadczyć inne okoliczności, ustalone w konkretnej sprawie, ale nie samo to, że, posiadacz służebności** uzyskał decyzję o pozwoleniu na budowę i na tej podstawie wniósł urządzenia, których legalnemu utrzymywaniu na gruncie ma służyć zasiadywana służebność...”).

VI. Zdaniem Sądu Okręgowego takie okoliczności w niniejszej sprawie istnieją. Należą do nich: wejście w posiadanie spornej nieruchomości i zbudowanie na niej urządzeń przesyłowych przez poprzednika prawnego wnioskodawcy na podstawie decyzji z dnia 30.09.1987 roku nr V- (...) wydanej przez Naczelnika Miasta i Gminy w B. m. in. na podstawie art. 75 ust. 1 ustawy z dnia 29.04.1985 r. o gospodarce i wywłaszczaniu nieruchomości (por. k.82 akt), sporządzenie przez inwestora listy 210 właścicieli – użytkowników gruntów, nad którymi miały przebiegać sporne linie energetyczne, wśród których znajduje się także J. P., poprzednik prawny uczestników postępowania, prowadzenie prac na podstawie uzgodnień z właścicielami (użytkownikami), oraz wypłacenie im odszkodowań za szkody wyrządzone w związku z prowadzoną inwestycją (por. ustalenia Sądu Rejonowego k.270 uzasadnienia, decyzja z dnia 30.09.1987 r. k.82, wykaz właścicieli k.32-34). Dysponując decyzją z dnia 30.09.1987 roku nr V- (...) wydaną przez Naczelnika Miasta i Gminy w B. m. in. na podstawie art. 75 ust. 1 ustawy z dnia 29.04.1985 r. o gospodarce i wywłaszczaniu nieruchomości Zakład (...) w C. uzyskiwał prawo nie tylko do postawienia określonych urządzeń przesyłowych, ale także do korzystania z tych urządzeń i dostępu do nich na ustalonych zasadach. Zgodnie bowiem z art. 70 ust. 2 ustawy z dnia 29.04.1985 r. o gospodarce i wywłaszczaniu nieruchomości właściciel nieruchomości miał obowiązek udostępnienia terenu osobom i jednostkom zobowiązanym do wykonania czynności związanych z

eksploatacją i konserwacją założonych przewodów i urządzeń. Ponadto uczestnicy postępowania nie zarzucali i nie wykazali by przeprowadzenie linii przez nieruchomości ich poprzedników prawnych nie było z nimi uzgodnione, by zgłaszali oni sprzeciw po rozpoczęciu inwestycji, wnioski o wznowienie postępowania administracyjnego lub by korzystali z innych środków ochrony prawnej w związku z budową spornej linii przesyłowej (por. uzasadnienie apelacji k.283vi k.289v). Oceniając dowody przedstawione przez wnioskodawcę, w szczególności dokumentację zgromadzoną przed rozpoczęciem inwestycji oraz powstałą w toku jej realizacji, należy podzielić jego ocenę, zgodnie z którą stanowiła zrealizowanie całości wymagań z nią związanych w tamtych latach, co winno przemawiać za istnieniem dobrej wiary jego poprzedników prawnych (por. uzasadnienie apelacji k.284 i k.291).

VII. Przedstawione wyżej argumenty przemawiają za trafnością zarzutów sformułowanych w pkt. 2, oraz pkt. 4-10. Zasadne są też zarzuty sformułowane w pkt. 1 i 3 dotyczące domniemania dobrej wiary. Trafna jest ocena skarżącego, zgodnie z którą uczestnicy postępowania H. M. i M. M. (1) nie obalili domniemania wynikającego z art. 7 k.c. Na rozprawę dnia 2.12.2014 r. k.131-132 nie stawili się, na rozprawie dnia 24.02.2015 r. k.179-182 ograniczyli się do sprzeciwu wobec wniosku, bez własnych wniosków dowodowych. Zarzuty zawarte w piśmie z dnia 24.06.2015 r. są lakoniczne i nieskuteczne. Dotyczyły one przedłożonych przez wnioskodawcę decyzji administracyjnych jako tytułów prawnych, bez kwestionowania dobrej wiary z nich wynikającej (por. pismo k.213-214). Na rozprawę dnia 2.03.2016 r. k.257 także nie stawili się.

VIII. Podzielając stanowisko Sądu Rejonowego co do spełnienia pozostałych przesłanek nabycia służebności przesyłu na nieruchomości objętej wnioskiem oraz ustalając, że wejście w posiadanie tej nieruchomości nastąpiło w dobrej wierze, wobec czego niezbędny okres posiadania samoistnego wynosi lat 20, Sąd Okręgowy stwierdził zasiedzenie służebności zgodnie z wnioskiem, z dniem 20.07.2008 r. uwzględniając apelację na podstawie art. 386 § 1 k.p.c. Oddalenie apelacji w pozostałym zakresie dotyczy kosztów postępowania przed Sądem Rejonowym, które, zdaniem Sądu Okręgowego, każda ze stron powinna ponieść w swoim zakresie, podobnie jak koszty postępowania apelacyjnego. Podstawą rozstrzygnięcia w tym zakresie jest art. 520 § 2 k.p.c.